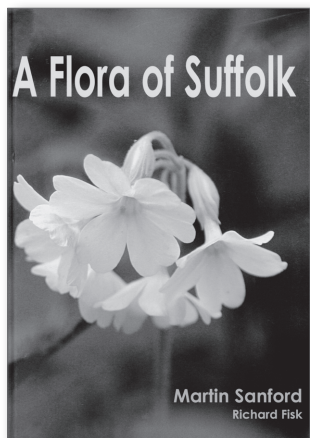

M. SANFORD, R. FISK. 2010. **A flora of Suffolk**. 549 str., 15 rycin, około 450 kolorowych fotografii, ponad 1000 map w tym większość na kolorowych podkładach. Twarda oprawa, format 30,4 × 21,3 cm. D. K. & M. N. Sanford, Ipswich. Cena: 40 £. ISBN 978 0 9564584 0 7.

Jedną z cech, która odróżnia nauki przyrodnicze, w tym botanikę, na Wyspach Brytyjskich od większości krajów na kontynencie, jest niezwykle silnie rozwinięty ruch amatorski. Dzięki niezliczonej rzeszy miłośników przyrody Brytania ma doskonale poznaną faunę i florę, a zewnętrznym przejawem ich działalności są m.in. Flory lokalne. Do licznej grupy hrabstw Anglii posiadających własne Flory roślin naczyniowych i mszaków dołączył teraz Suffolk. Jest to dość duże hrabstwo położone w południowo-wschodniej Anglii nad Morzem Północnym, na północy graniczące z hrabstwem Norfolk, na zachodzie z Cambridgeshire i na południu z Essexem. Jest to kraina nizinna, w przeważającej większości wznosząca się poniżej 60 m n.p.m. i tylko w południowo-zachodniej części znajdują się tereny wyżej położone z najwyższą kulminacją 128 m n.p.m. Mimo tej pozornej monotonii, Suffolk odznacza się dużą różnorodnością siedlisk, co ma decydujący wpływ na bogactwo flory roślin naczyniowych i mszaków.

Omawiana Flora jest efektem wieloletniej pracy kilkunastu amatorów. Obejmuje ona ramienice, rośliny naczyniowe i mszaki, które samodzielnie opracował Richard Fisk, jedyny działający na tym terenie briolog. Na tym stosunkowo niewielkim obszarze stwierdzono 18 gatunków ramienic, 2 widłaków, 5 skrzypów, 30 paprotników, 2500 roślin naczyniowych i 400 mszaków. Są to liczby znaczące, ale trzeba zauważyć, że w przypadku roślin naczyniowych uwzględnione zostały także liczne gatunki obcego pochodzenia. Rozmieszczenie bardzo wielu gatunków zostało przedstawione na mapach punktowych w dwukilometrowej siatce kwadratów, drukowanych na kolorowych podkładach.

Flora opracowana jest z niezwykłą dokładnością i starannością, a dosłownie na każdej stronie widać wielką dbałość o każdy szczegół. W części wstępnej znajduje się szczegółowy opis warunków naturalnych hrabstwa Suffolk, jego historii począwszy od neolitu, przegląd siedlisk zajmowanych przez rośliny oraz zarys historii badań botanicznych z biogramami badaczy roślin począwszy od XVI stulecia, kiedy pojawiły się w tym hrabstwie pierwsze herbarze, m.in. Johna Gerarda. Część tę zamyka szczegółowa analiza flory, bogato ilustrowana licznymi wykresami, syntetycznymi mapami i zestawieniami tabelarycznymi.

Główną część opracowania zajmuje przegląd gatunków. Dla każdego z nich podana jest szczegółowa charakterystyka ekologiczna, a dla gatunków zawleczonych lub trwale zadomowionych także historia ich pochodzenia. Liczne gatunki zilustrowane są znakomitymi fotografiami. Analiza map rozmieszczenia, zwłaszcza gatunków pospolitych pokazuje z jak wielką dokładnością prowadzone były badania terenowe, gdyż stopień pokrycia kwadratów bywa imponujący.

Sama książka prezentuje się bardzo efektownie i od strony redakcyjnej i poligraficznej. Bogata treść i dokumentacja fotograficzna, świetny druk i doskonała kompozycja tekstu sprawiają, że obcowanie z tą książką jest prawdziwą przyjemnością. Jest to wręcz modelowa Flora lokalna i aż dziw bierze, że książka ta została opracowana przez amatorów i prywatnie wydana. Można tylko pogratulować i pozazdrościć.

– RYSZARD OCHYRA, ul. Fryderyka Zolla 39, 30-898 Kraków, Polska.